

DRAGHI TXOSTENA ETA ENPERADOREAREN TRAJEA

Posted on 01/10/2024 by Naider

Ez dago aitzakiarik Europak erronka existentzial bati aurre egin behar diola eta, jarduten ez badu, nekez eutsi ahal izango diola bere ereduari eta gizarte-balioei.

Denok dakigu Europa ez doala ondo, baina lehenengo Lettak eta modu nabarmenago batean Draghik beren txostenetan "zuri gainean beltz" jarri ez duten arte, "Arkadia europar" zoriontsu eta inbidiagarriaren konabulazioan murgilduta jarraitzen genuen.

2008ko krisia, pandemia eta Ukrainako gerra gure apokalipsi partikularraren zaldizkoak izan dira, gure ekonomia birsortzen ari da, desberdintasunak areagutzen ari dira eta AEBren eta Txinaren oso atzetik eboluzionatzen ari gara, bai hazkundeari dagokionez, bai dinamismoari eta lidergo politikoari dagokienez.

Bere txostenean, Draghik ez du berri handirik ematen, eta European denboratan mintzagai diren erronka handiak identifikatzen ditu: digitalizazioa eta klima-aldaketa. Hori bai, buelta handia ematen die.

Lehenik, digitalizazioa bultzatzea ez dela nahikoa adierazi du, eta Europak berrikuntza bizkortu eta hazkunde-motor berriak aurkitu behar dituela adierazi du. Era berean, esan digu, IAk dakarren aukera handia aprobe txatu gabe, ezin izango diogula eutsi industriaren egungo posizionamenduari, eta ez garela gai izango abangoardiako teknologia berrien hedapena bizkortzeko, teknologia horiek lidergo industrial berreskuratzea ahalbidetu baitezakete.

Bigarrenik, argitu digu ez dela nahikoa energia-sistema klimatikoaren aldaketa kontuan hartzea, baldin eta aldaketa hori energiaren prezioen murrizketarekin eta ekonomia zirkularraren aurrerapenarekin lotuta ez badago. Draguik Europarako deskarbonizazioaren aukera azpimarratu du, baina ohartarazi du trantsizioa motela izango dela eta kontuan hartu beharko dituela Europako industriak kanpoaldearekin dituen lehia-zailtasunak.

Gainera, Europako Banku Zentraleko "super presidente" ohiak bat egiten du Europari bere defentsa autonomoki bere gain hartzea eskatzen dioten adituen zerrendarekin, beharrezko baliabideak jarritz.

Egileak, erronkez gain, ekintza-proposamen bat identifikatzen du. Azken horrek, ohiko gomendioen ildotik, adierazten du Europak industria-estrategia bateratu bat behar duela, bere merkatu bakarraren potentziala aprobe txatuko duena eta lehia- eta kanpo-merkataritzako politikekin bat etorriko dena. Argitu du, hala ere, eta askok gaizki interpreta dezaketen arren, ez duela guztiak balio eta industriari laguntzea ez dela enpresa propioei bereizketarik egin gabe mesede egitea, baizik eta lehentasunezko sektoreetara egokitutako lehia-esparru pragmatikoa bultzatzea eta ebaluazio-eskema zorrotz bati jarraitzea, martxan jarritako ekimenek produktibitatea, inbertsioa eta berrikuntza hobetzen dituztela bermatzeko.

Txostena horrekin amaitu izan balitz, ez zukeen piztuko sortu duen interes mediatiko eta sozial izugarria. Baina estrategiaren beharrezanarekin batera, benetako "gaia" aipatzen du, eta Europak bere atoniatik ateratzeko behar dituen inbertsio publiko eta pribatuko behar masiboetan jartzen du arreta. Kalkuluen arabera, Europako BPGaren % 4,4 eta % 4,7 arteko igoerak izango dira. Zifren

garrantziaren ideia izateko, nahikoa da adieraztea Marshall Planak gerraostean babesten duen inbertsio-ahalegin europarra bikoiztea baino gehiago dela.

Handikeriatik haratago ere, benetan piztu du interesa Draghik, bere "auctoritas" eztabaidaezinarekin, EBZn egindako jarduera erabakigarriaren ondoren irabazia, Next Generation EU ekimenarekin jarraitutako esperientzia errepikatzea proposatzen dutenekin bat egiteak, eskatutako inbertsioa Europako zor bateratuarekin finantzatzuz.

Beldur naiz, hala ere, proposamenak ez ote duen praktikan aurrera egingo. Lehenik eta behin, "status quo" a eta Europar Batasunaren tradizioa hausten dituelako, baina, batez ere, "de facto", Draghik berak dioen bezala, herrialdeentzako arau fiskal zorrotzagoak izango liratekeelako, zor komuna handitzea zor nazionalaren bide iraunkorrago batekin bat datorrela bermatzeko. Egia esan, ez dut uste Europa prest dagoenik izaera handiko subiranotasuna lagatzeko, non estatuek industria-politikan dituzten eskumenak lagatzen dituzten.

Andersenek "enperadore biluziaren" ipuina erabiliz, beraz. Argi dago, nahiz eta denok ikusten dugun enperadorea (Europa) biluzik paseatzen, inor ez dagoela hori aitortzeko prest. Espero dezagun Draghi ipuineko umea bezalakoa izatea, bere errugabetasunarekin zentzugabekeria desegin zuena. Dagoeneko ez dago aitzakiarik Europak erronka existentzial bati aurre egin behar diola eta neurriak ez hartzea ez zaigula doan aterako ez jabetzeko; jarduten ez bada, nekez jarraituko dugu gure paper pribilegiatua mantentzen gaur egungo munduan, gure erantzukizun klimatikoaren kostuak ordaintzen eta gure eredu eta balio sozialak mantentzen.

Iñaki Barredo NAIDEReko ekonomialari nagusiaren artikulu hau, jatorrian, [El Correo](#) eta [El Diario Vasco](#) egunkarietan argitaratu zen.

